

Belgian Disability Forum vzw (BDF) – Actieplan 2017

1. VN-Verdrag over de rechten van personen met een handicap

In 2017 wil het Belgian Disability Forum vzw (BDF) zo veel mogelijk vooruitgang boeken wat betreft de uitvoering van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD) door de regeringen van België.

Tegelijk zal het BDF betrokken blijven bij het internationaal denkwerk en de uitwisselingen bij het European Disability Forum wat betreft de uitvoering van het UNCRPD op Europees niveau en op het niveau van de Conferentie van de Staten die partij zijn.

a) Uitvoering van het UNCRPD: opvolging

De tussentijdse proactieve evaluatie die het BDF in 2016 heeft opgestart, zal tijdens het eerste semester 2017 worden verdergezet. Zoals aangestipt in het activiteitenverslag 2016 heeft deze aanpak het voorlopig niet mogelijk gemaakt voldoende informatie te verzamelen.

Daarom zal een brief worden verstuurd naar de Eerste Minister en de Ministers-presidenten van de deelgebieden om hen erop te wijzen dat een tussentijdse stand van zaken ook voor hen nuttig is.

Op basis van de elementen verzameld op het einde van deze tweede ronde van het proces, zal de Raad van bestuur (RB) beslissen hoe deze stand van zaken zo doeltreffend mogelijk kan worden aangewend. Vanzelfsprekend is het de bedoeling iedere minister ertoe aan te sporen de nodige stappen te zetten om binnen zijn bevoegdheidsdomein het UNCRPD ten uitvoer te brengen.

Met de adviesraden op gewestelijk en eventueel ook op lokaal niveau zullen we de gerealiseerde voortgang evalueren. Dit vormt ongetwijfeld een eerste belangrijke stap ter voorbereiding van de werkzaamheden voor de analyse van het tweede officiële verslag van België.

In functie van de vaststellingen zal het BDF de zaken opvolgen en als klankbord fungeren voor de andere mechanismen die deel uitmaken van artikel 33.

b) Conferentie van de Staten die partij zijn

In de loop van 2017 zal het BDF al het mogelijk doen om bij te dragen tot de Conferentie van de Staten die partij zijn te New York, met name door deel te nemen aan de voorbereiding van de interventies van de Belgische delegatie.

Het BDF hoopt opnieuw aan deze conferentie te kunnen deelnemen, zoals het geval was in 2010, 2011, 2013, 2014, 2015 en 2016.

Los van de inhoudelijke debatten biedt de Conferentie van de Staten die partij zijn immers ook de gelegenheid om de referentiepersonen en vooral de leden van het Comité van experts van de VN te ontmoeten.

Vanaf het begin van het jaar zal een kostenvergoedingsaanvraag worden ingediend bij de Staatssecretaris bevoegd voor personen met een handicap.

c) Alternatief verslag van het EDF

Het BDF blijft zo veel mogelijk betrokken bij de opvolging van de aanbevelingen van het Comité voor de rechten van personen met een handicap (Comité) aan de Europese Unie. Denken we bv. aan de deelname van Gisèle Marlière aan de VN-werkgroepvergaderingen van het EDF.

Hiertoe zal het BDF, net als in het verleden, zijn ervaring delen met het EDF wanneer het gaat om de aansporing van de uitvoerende macht om het UNCPRD ten uitvoer te brengen. Volgens het BDF zou het EDF immers meer moeten inzetten op de individuele interpellatie van de Europese commissarissen om zich in te zetten voor de uitvoering van de aanbevelingen van het Comité.

d) Kennisuitwisseling

In functie van de opportuniteiten of aanvragen zal de RB van het BDF ingaan op verzoeken betreffende de toelichting van het participatieproces dat het heeft gelanceerd voor de redactie van het alternatief verslag.

2. Andere internationale verdragen "Mensenrechten"

In 2017 zal het BDF een standpunt innemen ten aanzien van de twee internationale instrumenten in verband met de mensenrechten:

- het herzien Europees Sociaal Handvest van de Raad van Europa
- enquête over realisatie doelstellingen Duurzame Ontwikkeling

a) Herzien Europees Sociaal Handvest van de Raad van Europa

Ieder jaar moet België een verslag opstellen over de toepassing van een reeks bepalingen van het herzien Europees Sociaal Handvest. In 2017 moeten de volgende artikelen in beschouwing worden genomen:

- Art.3 – Recht op veilige en hygiënische arbeidsomstandigheden
- Art.11 – Recht op bescherming van de gezondheid
- Art.12 – Recht op sociale zekerheid

- Art.13 – Recht op sociale en geneeskundige bijstand
- Art.14 – Recht op het gebruik van diensten voor sociale zorg
- Art.30 – Recht op bescherming tegen armoede en sociale uitsluiting

Het verslag van de Belgische Regering over deze artikelen werd op 27 oktober 2016 naar de Raad van Europa gestuurd.

Het BDF zal een alternatief verslag over de uitvoering van deze artikelen coördineren. Dit zou tegen de zomer 2017 moeten kunnen worden bezorgd, nadat de Belgische situatie door de Comité van experts is onderzocht in december 2017.

De 17 lidorganisaties van het BDF en de adviesraden op federaal niveau en bij de deelgebieden zullen bij het redactiewerk betrokken worden.

b) Enquête over de realisatie van de doelstellingen Duurzame Ontwikkeling

In de loop van 2017 wordt België onderworpen aan een enquête in het kader van *Doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling* van de Verenigde Naties.

Het BDF zou aan dit proces kunnen deelnemen als vertegenwoordiger van het middenveld en meer in het bijzonder als organisatie die personen met een handicap vertegenwoordigt.

De inspraak van het BDF is des te belangrijker daar het EDF en de IDA erin geslaagd zijn handicap te integreren in de 17 doelstellingen van duurzame ontwikkeling. We moeten er dus voor zorgen dat België hier doeltreffend rekening mee houdt.

Het gaat om een proces dat grondig verschilt van die waaraan het BDF gewoonlijk deelneemt. Het secretariaat van het BDF zal contact opnemen met de Directie M7 van CoorMulti, die hiervoor bevoegd is, om te bepalen hoe deze doelstelling het best kan worden gerealiseerd.

3. Vrij verkeer en toegankelijkheid in Europa

a) European Accessibility Act

Eind 2015 werd een grote stap voorwaarts gezet: de Europese Commissie presenteerde haar voorstel van Richtlijn dat algemeen bekend is onder de naam *European Accessibility Act*¹.

¹ De volledige titel van de richtlijn luidt: Voorstel van richtlijn van het Europees Parlement en de van de Raad betreffende de onderlinge aanpassing van wetten, voorschriften en administratieve bepalingen van de lidstaten inzake de toegankelijkheid van goederen en diensten <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52012PC0721&from=NL>

De voortgang van de onderhandelingen binnen het Europees Parlement en de Europese Ministerraad onderstreept de verschillen tussen lidstaten maar ook binnen België wat betreft het kader en de draagwijdte van deze richtlijn. Vanuit de optiek van de zelfstandigheid en de maatschappelijke participatie van de personen met een handicap vormen de amendementen die sommige entiteiten aan de tekst willen toevoegen vaak een achteruitgang ten opzichte van de aanvankelijk door de Europese Commissie voorgestelde versie.

In al hun contacten met de verschillende gesprekspartners wijzen de beleidsattachés van het EDF die dit dossier opvolgen op de impact van de richtlijn op de tenuitvoerlegging van het UNCPRD op Europees vlak maar ook wat betreft de economische relance en de aanpak van de vergrijzing.

Helaas is de globale situatie van de Europese Unie niet echt gunstig. De reflex van de lidstaten om op zichzelf terug te plooiën is niet bevorderlijk voor een positieve ontwikkeling van een dossier als het voorliggende.

Samen met de federale en gewestelijke adviesraden zal het BDF elke gelegenheid te baat nemen om de Europese beleidsactoren en de Belgische beleidsmakers te wijzen op het belang van de concrete realisatie van de EAA. Toegankelijkheid is immers een cruciale voorwaarde om het vrij verkeer van personen te concretiseren, en een van de fundamenteën van de Europese Unie.

b) European Disability Card

De datum ligt nog niet helemaal vast, maar het is quasi zeker dat de "kick-off", de officiële lancering van de Europese Handicapkaart in België, voor het einde van het eerste semester 2017 zal zijn.

Dan zal de kaart immers in productie gaan, wordt het website operationeel en worden de promo-instrumenten verspreid.

Uiteraard zal deze lancering een belangrijk moment zijn voor alle leden van het BDF, in het bijzonder voor hun vertegenwoordigers bij de Algemene Vergadering. Tijdens de AV van 2009 heeft onze vzw namelijk het project in de steigers gezet om een kaart te eisen waarmee elke Europese burger zijn rechten kan laten gelden in alle landen van de Unie, en wel op basis van het wederkerigheidsbeginsel.

Bij de eerste fase zijn slechts 8 lidstaten betrokken, en het toepassingsveld is beperkt tot toerisme, vrije tijd en cultuur. Toch gaat het om een belangrijke stap die een vervolg zal krijgen. Het BDF hoopt dat zijn voortrekkersrol niet over het hoofd zal worden gezien tijdens dit lanceringsevenement.

Van een echte overwinning zal pas sprake zijn wanneer de personen met een handicap die een kaart hebben aangevraagd, deze ontvangen en ervan gebruik maken tijdens hun reis naar een andere Europese lidstaat.

4. Autonomie en sociale bescherming

Naar aanleiding van de publieke consultatie over de tekst van de Commissie kwamen tal van reacties binnen van het middenveld.

Op 23 januari 2017 zal de Europese Commissie een vergadering organiseren met alle partijen, met als doel een consensus te bereiken over een geïntegreerde en sociaal ambitieuze tekst. Er zullen een aantal *Workshops* worden uitgewerkt, met name over de strijd tegen armoede en de toekomst van de sociale bescherming.

Het BDF zal het debat blijven voeden vanuit de optiek van de autonomie en de inclusie van personen met een handicap in alle domeinen van het leven.

5. Web-toegankelijkheid

Eind 2016 trad de Richtlijn in voege die de toegankelijkheid moet waarborgen van websites en mobiele applicaties van de organisaties van de overheidssector. Het BDF zal aan zijn leden een agenda voorleggen met de verschillende stappen die nodig zijn om de tekst in Belgisch recht om te zetten.

Als officieel platform van de gebruikers met een handicap bedoeld bij de tekst van de richtlijn en overeenkomstig art. 4.3 van het Verdrag zal het BDF de bevoegde instanties vragen te kunnen toezien op en deelnemen aan de activiteiten ter voorbereiding van de correcte uitvoering van de richtlijn in België.

6. Design for All

Het belang van het "Design for all"-programma bestaat erin de impact te verkleinen van hindernissen waarmee personen met een handicap te maken krijgen in de verschillende fasen van hun leven.

Om allerlei redenen kon het ontwerp van ronde tafel gepland in 2016 niet worden geconcretiseerd. Dit werd verschoven naar 2017, in de vorm van een werkvergadering op 21 maart met Professor Jasmien Herssens.

Bedoeling hiervan is meer kennis te verwerven over wat op dit gebied wereldwijd gebeurt, de mogelijke partners in kaart te brengen (architecten, designers, ...) en te evalueren op welke manier het BDF concreet betrokken kan worden bij een strategie om de *Design for All*-principes in België te bevorderen.

Deze denkoefening moet ook gekoppeld worden aan de activiteiten omtrent de *European Accessibility Act* (zie 3a).

7. Deelname aan de instanties van het EDF – 20ste verjaardag

In de loop van 2017 zal het BDF uiteraard nauwgezet blijven deelnemen aan de activiteiten van de instanties van het EDF en de rechten van de Belgische personen met een handicap verdedigen.

Het feit dat twee leden van het BDF ook lid zijn van de Raad van bestuur van het EDF geeft hen heel wat daadkracht binnen de organisatie.

Het BDF zal ook in de toekomst zijn stem laten horen en er mee voor zorgen dat het EDF blijft evolueren naar een steeds democratischere en meer participatieve manier van werken.

Maar uiteraard zal 2017 vooral in het teken staan van de viering van het 20-jarig bestaan van het EDF. Naar aanleiding hiervan heeft de Board van het EDF beslist de klemtoon eerder te leggen op actie dan op de viering. Het idee bestaat erin meer gelegenheden te creëren om de uitvoering van het UNCRPD te bevorderen, zowel door middel van politiek lobbywerk als via de basisorganisaties, in het bijzonder tijdens manifestaties, evenementen en vergaderingen georganiseerd door het EDF of zijn leden. Het logo "20 jaar EDF" is te verkrijgen bij het secretariaat van het BDF, dat dit ter beschikking stelt van zijn leden.

Dit geldt al voor onze algemene vergadering, en zal ook het geval zijn voor het Europees Parlement van de personen met een handicap en uiteraard voor de Europese Dagen van de personen met een handicap.

8. Platform van de adviesraden

Wat de samenstelling van het *Platform van de adviesraden* betreft, is er nog geen echte opvolger voor de *Commission Wallonne des Personnes Handicapées*.

Wel heeft de Vlaamse Minister van Gelijke Kansen twee verenigingen de opdracht gegeven een adviesraad op te richten in Vlaanderen. Het BDF hoopt te kunnen rekenen op de steun van zijn vertegenwoordiger tijdens de vergaderingen van het Platform van de adviesraden.

Anderzijds heeft het Brussels Gewest in 2016 de oprichting van een raad aangekondigd. Het BDF hoopt dat deze zo snel mogelijk actief zal zijn en aan de vergaderingen van het Platform deelnemen.

In 2016 was er een zeer vruchtbare samenwerking met de NHRPH. De activiteiten zullen worden verdergezet in 2017.

Tot slot is er helaas geen concrete vooruitgang wat de Duitstalige Gemeenschap betreft.

Inhoudelijk zal de samenwerking opgestart binnen het Platform van de adviesraden worden verdergezet.

Meer nog dan in 2016 zal onder meer de kwestie van de geplande bevoegdheidsoverheveling van het federale niveau naar de deelgebieden centraal staan in het Platform-overleg. De concretisering ervan zal ongetwijfeld de noden en nieuwe uitdagingen voor de personen met een handicap en hun families aan het licht brengen.

Voor het Platform kan een belangrijke rol weggelegd zijn wat betreft uitwisseling en denkwerk ter zake.

Deze institutionele wijzigingen brengen veranderingen met zich mee voor de bevoegdheden van de bestaande adviesraden en de gewestelijke administraties bevoegd voor de integratie van personen met een handicap.

De uitdaging zal erin bestaan de continuïteit van de betalingen en van een behoorlijke dienstverlening voor personen met een handicap te waarborgen, maar ook dat het vlotte verkeer van personen tussen de deelgebieden op vlak van tewerkstelling, onderwijs, hulp enz. niet wordt belemmerd ten gevolge van de 6de staatshervorming.

Uiteraard zal de rol van het BDF binnen het Platform er nog steeds in bestaan te verzekeren dat elke adviesraad over alle informatie beschikt die nodig is om bij te dragen tot de uitvoering en opvolging van het Europees beleid binnen zijn activiteitendomein.

Daarnaast zal het BDF erop toezien dat de adviesraden betrokken zijn bij de opvolging van de uitvoering van het UNCRPD.

Wat de redactie betreft van de alternatieve verslagen over de uitvoering van de internationale verdragen die concrete gevolgen hebben voor de rechten van personen met een handicap, zal het BDF de samenwerking blijven nastreven met de federale en gewestelijke adviesraden. Ter herinnering: de gezamenlijke standpuntinname ter zake wordt ten zeerste geapprecieerd door de instanties van de VN.

9. Communicatie

a) Gebruik van de website

In de loop van 2017 zal de externe communicatie van de BDF verder toenemen.

Naast Directo, dat 2000 abonnees heeft, stuurt het BDF sinds juni 2016 ook informatieoverzichten over evenementen of projecten die de leden zouden kunnen interesseren. Tot nu toe werden deze berichten naar de leden van de RB en naar de verantwoordelijken van de lidorganisaties van het BDF gestuurd. Voortaan krijgen alle afgevaardigden bij de Algemene Vergadering

ze. Het is de bedoeling dat de verenigingen van het BDF inzicht verwerven in de Europese dimensie en de meerwaarde ervan voor hun acties en strijdpunten.

Het gebruik van het *members only*-gedeelte voor de uitwisseling van bestanden en informatie wordt uitgebreid tot alle BDF-instanties. Dit, samen met de aanpassingen in functie van mobiel internet, maakt de BDF-site voortaan een essentieel werkinstrument voor onze organisatie.

b) Algemene Vergadering

Wat communicatie betreft zal de Algemene Vergadering van het BDF ook in 2017 het andere communicatiekanaal bij uitstek blijven. Binnen de Vergadering zal opnieuw een informatief luik worden georganiseerd, want dit is het ideale moment om samen te overleggen en na te denken. Tijdens zijn vergadering van 23/02/2017 zal het BDF zich over drie thema's buigen:

- 20 jaar EDF
- De voortgangsstaat van de Europese handicapkaart in België
- De strategie 2017-2023 van de Raad van Europa

Het verleden heeft ons geleerd dat deze manier van werken ook nuttig is om innovatieve initiatieven in kaart te brengen. Denken we maar aan de Europese Handicapkaart. De Raad van bestuur wil dat er in de toekomst nog zo'n initiatieven worden gelanceerd.

Conclusie

Voor de actie van het BDF is het meer dan ooit cruciaal dat de organisaties die lid zijn van het Forum bijdragen tot het denkwerk en alle mogelijke informatie over de toestand op het terrein, hun verwachtingen, hun vragen enz. aan het Forum overmaken.

We kennen de grote principes waarover op Europees niveau consensus bestaat (non-discriminatie, gelijkheid van kansen, genot van mensenrechten voor personen met een handicap, ...), maar we mogen de voeling met de leefwereld en de behoeften van de betrokkenen niet verliezen. De Europese vergaderingen dreigen in dat geval immers te verworden tot nietszeggende evenementen die de gewone burger in de kou laten staan.

Daarom moet het BDF een stem geven aan zijn leden en steeds op dezelfde spijker blijven slaan: niet over ons zonder ons. Het secretariaat staat open voor alle suggesties en opmerkingen van de leden. De RB maakt er een erezaak te luisteren naar elke interventie.